36 769 **Voorstel van wet van het lid Ouwehand tot wijziging van de Wet dieren en de Wet op de economische delicten in verband met het beperken van het lijden van dieren bij de slacht**

Nr. 6 **VOORSTEL VAN WET ZOALS GEWIJZIGD NAAR AANLEIDING VAN HET ADVIES VAN DE AFDELING ADVISERING VAN DE RAAD VAN STATE**

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet dieren en de Wet op de economische delicten te wijzigen om het lijden van dieren te beperken;
Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet dieren wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 2.7 wordt een artikel toegevoegd, luidende:

2.7a. Verbod verkoop, verhandelen en afleveren zoogdieren in het laatste derde deel van de dracht

1. Het is verboden om drachtige runderen, varkens en paarden die zich in het laatste derde deel van de dracht bevinden met het oog op het doden voor de bedrijfsmatige productie van dierlijke producten te verkopen, voor de verkoop aan te bieden, in de handel te brengen of af te leveren.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen onder bij of krachtens die maatregel te bepalen voorwaarden.
3. Degene die een vrouwelijk rund, varken of paard verkoopt, voor verkoop aanbiedt, in de handel brengt of aflevert voor het doden voor de bedrijfsmatige productie van dierlijke producten, verklaart schriftelijk naar waarheid dat:
a. het dier niet drachtig is of, als het dier wel drachtig is, dat het dier zich niet in het laatste derde deel van de dracht bevindt, of

Intern gebr

b. als het dier zich op dat moment in het laatste derde deel van de dracht bevindt, de reden waarom het verbod krachtens het tweede lid niet van toepassing is.

4. Degene die een vrouwelijk rund, varken of paard verkoopt, voor verkoop aanbiedt, in de handel brengt of aflevert voor het doden voor de bedrijfsmatige productie van dierlijke producten draagt ervoor zorg dat de exploitant van de inrichting waar het dier wordt gedood, beschikt over de verklaring, bedoeld in het derde lid.

5. Van het laatste derde deel van de dracht, als bedoeld in het eerste lid, is sprake bij:

a. een rund als het dier langer dan 186 dagen drachtig is,

b. een varken als het dier langer dan 77 dagen drachtig is,

c. een paard als het dier langer dan 223 dagen drachtig is.

6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen:

a. nadere regels worden gesteld over:

i. de inhoud van de verklaring bedoeld in het derde lid,

ii. de vorm van de verklaring bedoeld in het derde lid,

iii. de wijze waarop ervoor wordt gezorgd dat de exploitant van de inrichting waar het dier wordt gedood over de verklaring beschikt, als bedoeld in het vierde lid, en

b. regels worden gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld dat een dier zich in het laatste derde deel van de dracht bevindt.

7. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen diersoorten of diercategorieën, voor zover dit zoogdieren betreft, worden aangewezen waarop het verbod bedoeld in het eerste lid ook van toepassing is. Bij die maatregel kan voor die diersoorten of diercategorieën worden bepaald wanneer er sprake is van het laatste derde deel van de dracht als bedoeld in het eerste lid. Het tweede tot en met het vierde lid en het zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de krachtens de eerste volzin aangewezen diersoorten of diercategorieën.

B

Artikel 2.10 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het tweede tot en met vijfde lid tot derde tot en met zesde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

2. Er wordt voorafgaande bedwelming toegepast in de gevallen waarin een dier wordt gedood voor de bedrijfsmatige productie van dierlijke producten.

2. Het vijfde lid (nieuw), eerste zin, wordt als volgt gewijzigd:

a. De zinsnede “zonder voorafgaande bedwelming” vervalt.

b. De punt aan het einde van de zin wordt vervangen door “, indien voorafgaande aan de dodingshandeling ten minste een omkeerbare bedwelming wordt toegepast.”.

Intern gebr

3. Het zesde lid (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef wordt “bedoeld in het vierde lid” vervangen door “bedoeld in het vijfde lid”.

b. Onder vervanging van “, en” door een puntkomma aan het einde van onderdeel c en onder vervanging van de punt aan het einde van onderdeel d door “, en” wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
e. de registratie van inrichtingen waar dieren volgens de israëlitische of de islamitische ritus worden gedood.

4. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
7. Het is verboden:
a. varkens te bedwelmen met koolstofdioxide, of
b. pluimvee te bedwelmen met een elektrisch waterbad.

5. Er worden drie leden toegevoegd, luidende:
8. Onverminderd het zevende lid, wordt aan het vijfde lid voldaan als de dieren zijn bedwelmd volgens:
a. methoden en de desbetreffende specifieke toepassingsvoorschriften als bedoeld in bijlage I bij Verordening nr. 1099/2009 van de raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden of in bij ministeriële regeling aangewezen andere EU-rechtshandelingen over de bescherming van dieren bij het doden, of
b. bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen andere methoden.
9. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het achtste lid, onderdeel b, kunnen regels worden gesteld over de voorwaarden waaronder die bedwelmingsmethoden worden toegepast, waarbij onderscheid gemaakt kan worden naar daarbij aan te wijzen diersoorten of diercategorieën.
10. Bij algemene maatregel van bestuur kan voor het slachten van kippen (Gallus gallus) volgens de israëlitische of de islamitische ritus telkens voor ten hoogste twee jaar worden afgeweken van het verbod bedoeld in het zevende lid, aanhef en onderdeel b, onder de voorwaarden dat:
a. die bedwelmingsmethode alleen mag worden toegepast in slachthuizen die overeenkomstig bij die maatregel te stellen regels zijn voorzien van een registratie,
b. bij die maatregel wordt bepaald aan welke toepassingsvoorschriften voldaan wordt bij de toepassing van die bedwelmingsmethode, en
c. er voor het slachten van kippen (Gallus gallus) in de EU-rechtshandelingen genoemd en bedoeld in het achtste lid, onder a, en in de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het achtste lid, onder b, geen andere omkeerbare bedwelmingsmethode is aangewezen die redelijkerwijs toepasbaar is in elk slachthuis waar op dat moment kippen (Gallus gallus) volgens de israëlitische of de islamitische ritus worden geslacht.

6. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:

Intern gebr

11. Het is verboden om in een slachthuis containers met pluimvee mechanisch niet-horizontaal te legen.

12. Het verbod in het elfde lid is niet van toepassing als de dieren voorafgaand aan het mechanisch niet-horizontaal legen zijn bedwelmd.

7. Het tiende lid vervalt.

C

In artikel 6.4, eerste lid, wordt “2.10, derde lid” vervangen door “2.10, vierde lid”.

D

In artikel 8.6, eerste lid, onder a, wordt “2.10, tweede, derde en vierde lid,” vervangen door “2.10, derde, vierde en vijfde lid,”.

E

In artikel 9.1, eerste lid, onderdeel e, wordt “artikel 2.10, derde lid, onderdeel p”, vervangen door “artikel 2.10, vierde lid, onderdeel p”.

F

In artikel 10.10, eerste lid, wordt na “2.7, tweede lid,” ingevoegd “2.7a, tweede, zesde en zevende lid,” en wordt “2.10, eerste, derde en vierde lid,” vervangen door “2.10, eerste, vierde, vijfde, achtste lid, onderdeel b, en tiende lid,”.

G

Artikel 11.3 komt te luiden:

Artikel 11.3. Overgangsrecht onbedwelmde slacht

1. Artikel 2.10, vierde lid, van de Wet dieren zoals dat luidde onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip waarop artikel I, onderdeel B, onderdelen 1, 2 en 3, van de Wet van [datum] tot wijziging van de Wet dieren en de Wet op de economische delicten in verband met het beperken van het lijden van dieren bij de slacht [Stb. …] in werking treedt, blijft gedurende achttien maanden na dat tijdstip van toepassing op het doden van dieren in een inrichting die op het moment van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, onderdelen 1, 2 en 3, van die wet over een registratie beschikt om te slachten zonder voorafgaande bedwelming.

2. De krachtens artikel 2.10, vierde en vijfde lid, van de Wet dieren bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels zoals die luidden onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip waarop artikel I, onderdeel B, onderdelen 1, 2 en 3, van de Wet van [datum] tot wijziging van de Wet

Intern gebru

dieren en de Wet op de economische delicten in verband met het beperken van het lijden van dieren bij de slacht [Stb. …] in werking treedt, blijven gedurende achttien maanden na dat tijdstip van toepassing op het doden van dieren in een inrichting die op het moment van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, onderdelen 1, 2 en 3, van die wet over een registratie beschikt om te slachten zonder voorafgaande bedwelming.

H

Artikel 11.4 komt te luiden:

Artikel 11.4. Overgangsrecht bedwelmingsmethoden bij slacht

1. Artikel 2.10, zevende lid, onder a, is gedurende drie jaar na inwerkingtreding ervan niet van toepassing op inrichtingen voor het doden van dieren die onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding daarvan CO_2-bedwelming bij varkens overeenkomstig de daaraan gestelde eisen toepasten.
2. Artikel 2.10, zevende lid, onder b, is gedurende drie jaar na inwerkingtreding ervan niet van toepassing op inrichtingen voor het doden van dieren die onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding daarvan waterbadbedwelming bij pluimvee overeenkomstig de daaraan gestelde eisen toepasten.

I

Artikel 11.5 komt te luiden:

Artikel 11.5. Overgangsrecht onbedwelmd kantelen pluimvee

Artikel 2.10, elfde en twaalfde lid, is gedurende drie jaar na inwerkingtreding ervan niet van toepassing op inrichtingen voor het doden van dieren die onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding daarvan als zodanig in bedrijf waren.

ARTIKEL II

Artikel 1 van de Wet op de economische delicten wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder 1º wordt in de opsomming bij de Wet dieren “2.10, tweede tot en met vierde lid,” vervangen door “2.7a, eerste lid, 2.10, tweede tot en met vijfde, zevende, achtste en elfde lid,”.

2. Onder 4º wordt in de opsomming bij de Wet dieren na “2.7, derde lid,” ingevoegd “2.7a, derde en vierde lid,”.

Intern gebr

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Intern gebr